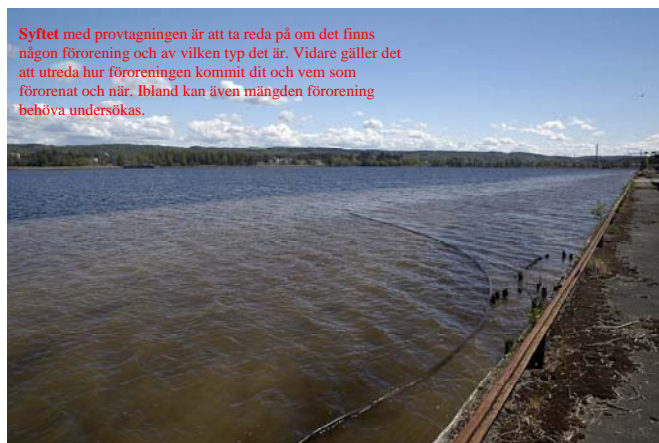

Provtagning vid miljöbrott

Syftet med provtagningen är att ta reda på om det finns någon förorening och av vilken typ det är. Vidare gäller det att utreda hur föroreningen kommit dit och vem som förorenat och när. Ibland kan även mängden förorening behöva undersökas.

- ◆ I första hand gäller det att dokumentera samt att ta vatten-, jord- och jämförelseprover.
- ◆ Vet man vem som är ansvarig för det som skett
- ◆ Är miljökontoret / Länsstyrelsen uppmärksammade på det inträffade
- ◆ Hur stor är omfattningen
- ◆ Vid utsläpp av kemikalier notera närhet till vattendrag, vattentäkt, djur, boende skolor o.s.v.
- ◆ Känner man till vilken kemikalie utsläppet avser. Tänk på egen säkerhet, iakttå största försiktighet, tänk på brandrisken.
- ◆ Övrig bevissäkring: Fotografera, skiss, kartutdrag, beslagta bevismaterial, säkra spår

•Provtagningsutrustning

Typ av misstänkt ämne och i vilket medium utsläppet skett avgör vilken provtagningsutrustning som ska användas. I de särskilda "Miljökit", som tagits fram för detta ändamål, finns mer detaljerade instruktioner. Miljökiten innehåller det mesta som behövs vid provtagning. Miljökit avsedda för prover, som behöver kylförvaring innehåller t ex en ytterförpackning med isolering/stötdämpning och ett utrymme avsett för kylklamp.

Hälsa- och säkerhetsfrågor

I samband med provtagning bör man i förväg se över vilka hälsofarliga ämnen som kan förekomma, riskerna för exponering samt vilka skyddsåtgärder och vilken skyddsutrustning som ska användas.

Checklista

1. Informera dig så mycket som möjligt dels innan du åker iväg och dels när du kommer fram till platsen genom de personer som eventuellt befinner sig där. Finns tid gör en noggrann genomgång tillsammans med miljöutredare och/eller miljöåklagare om till exempel provtagningsomfattning och syfte, vad som ska fotodokumenteras och innehållet i gjorda förhör. Bedöm behovet av provtagningsmateriel.
2. Spärra vid behov av ett tillräckligt stort område. Bedöm behov av bevakning.
3. Överblick. Orientera dig på platsen så att du får en grov bild av området och var föroreningar kan förväntas.
4. Börja lägga upp en undersökningsstrategi och en provtagningsplan.
5. Börja föra en åtgärdskalender.
6. Fotografera platsen översiktligt och i detalj där det kan behövas. Glöm inte att dokumentera ev fordonsspår, märken efter bakflötar med mera. Videofilma.
7. Börja göra en eller ev. flera skisser med olika skala över platsen och/eller området.
8. Anteckna, fotografera och komplettera skissen fortlöpande.

9. Ta prover på den misstänkta föroreningen samt som regel på opåverkad intilliggande plats (bakgrundsprover). Börja provtagningen helst från den "rena" sidan och in mot föroreningen. Tänk på att använda rätt provtagningsmaterial och förpackningar. Säkra prover omedelbart från föroreningen om den håller på att rinna iväg eller försvinna.
10. Inledande förhör bör genomföras så snart detta är möjligt.

Checklistorna är ett stöd för minnet och ersätter inte det egna tänkandet.